

Bænk til Bolig, møde d. 29.4.14

Deltager: Laura H. Højring (Kuben Management), Bent, René Holmgren, Isabella, Richardt, Rani, Ask

Afbud: Harald, Jens V, Frederik.

1. Præsentation af deltagerne

Rani bor i Roskilde. Han har tidligere boet på Roskildehjemmet. Han er nu flyttet ud i udslusningsboliger i Roskilde. Har boet på flere forskellige boformer. Richardt bor på Roskildehjemmet, hvor han er beboerrådsformand. Er med i SANDdvestsjælland. Isabella er fra Odense. Hun er også aktiv i projekt Husvild, som er et projekt, hvor de deler mad, tøj mm. ud til hjemløse. Det skal hun også i dag, så hun går lidt over middag. René bor i Holbæk. Han har været ind og ud af boformer i en del år og har boet i bofællesskaber og meget andet. Han skal bo 'alene' for første gang i 10 år nu. Han håber på at efterværnet fungerer. Bent er formand for SAND Trekanten. Han boede sidst på Sølyst. Han har lavet alt muligt: været tillidsmand, chauffør og meget andet. Han bor i Østbirk. Laura er arkitekt og har beskæftiget sig med boliger til hjemløse i snart 10 år. Hun har lavet mange analyser og skrevet meget om boliger til os. Hun lavede et afgangprojekt om en hjemløsepark, der havde mange af de funktioner vi har brug for. Det projekt har hun også præsenteret for SAND. Nu er hun i gang med et forskningsprojekt, der skal belyse hvad arkitektur betyder for at kunne føle sig hjemme og hvordan man bliver glad for at bo der. Det vil hun præsentere og diskutere med os.

2. Laura holder oplæg med efterfølgende diskussion

Hun er i gang med en erhvervsPhd. Dvs. hun er ansat i en privat virksomhed og har Aalborg Universitet og projekt udenfor. Hun er nået til et stadie i sit projekt, hvor hun skal til at indsamle viden.

Titlen er hjemløse boligbehov – arkitektur og hjemlighed. Hjemlighed er et begreb, der er skrevet noget om.

Hun laver projektet for at få viden om nye boliger. Hun håber det kan hjælpe beslutningstagere med at få prioriteringerne på plads. Det er de fysiske rammer, der skal på plads, ikke den boligsociale støtte.. Hun er arkitekt og fokuserer på det. Og det er der ikke så mange, der har set på. Hun forsøger at sammenligne boliger med hinanden. Ofte bliver en hjemløses bolig stillet i forhold til om det er værre eller bedre end at bo på gaden. Det er næste altid bedre end gaden, men hvad kan gøre en bolig være bedre end en anden?

Hun laver et casestudie. Dvs. hun tager en type/sag og sammenligner den med en eller flere andre. Hun skal bruge 5 og sammenligne. Hun har f.eks. en sag om en der bor i et telt. Hun har et herberg, skæve boliger, bofællesskaber og lejlighed. Han laver undersøgelser af hver 'bebyggelse'. Både rent faktisk og praktisk og hun laver interviews med dem der bor der. Hun tager billeder og tegner kort over hvilke udenomsrammer, der har betydning for boligen. Det er rart at vide noget om rammerne, men også vigtigt i forhold til formidlingen af resultaterne, at have noget visuelt.

Vi diskuterer hvad der ligger i begrebet skæve boliger. Der blev lavet en pulje i 1999 fra Socialministeriet, som man kunne søge penge til at bygge individuelle boliger til hjemløse for. Der skal være individuelle lejekontrakter. Husreglerne er lidt mere lempelige end i en normal almennyttig bebyggelse.

Laura vil laves interviews med beboere og med nøglepersoner, f.eks. andre arkitekter eller socialarbejdere. Hun skal også se på udenlandske erfaringer. Hun skal til Tokyo for at se på 'kabiner'.

Hun har oplistet en række temaer: fysiske rammer, æstetik, hjem og hjemlighed, fællesskab, osv.

De fysiske rammer er ofte små. I Japan er det f.eks. 4 x 2,5 m. til en bolig. Krattet er 8,3 x 4,9. Der kan være fælles arealer. De er vigtige hvis man ikke selv har meget plads. Skal det være grønne arealer? Hvordan mødes man? Er der kontor osv? Hvor ligger det/hvor skal det ligge? Spontinisvej er et eksempel på at man har tænkt over beliggenhed. Det ligger op af Valbyparken og man har tænkt over hvordan man kan få en lille have til hver bolig.

Der er ofte problemer med naboer, der ikke ønsker at have skæve bebyggelser.

Æstetik: Eller spørgsmålet om hvordan vi oplever boligen og omgivelserne. Der er måske en ubalance mellem det man kommer til at bo i og det man ideelt set har det bedst i. Fra sundhedsvæsenet ved vi at man kommer sig bedre, hvis man har noget pænt at se på. Det gælder vel også for hjemløse? Hjemløse har ofte 'stressende boligforhold'. Laura er stødt på en artikel om trivsel og hjemløses fysiske boligforhold.

Vi diskuterer Hesbjerg. Det ligger v. Blommenslyst. Der er en flok hippier, der flyttet derud. De har en gammel nedlagt landejendom, der er fælleshus. Der er en der bor i en hytte i et træ.

Bondebjerg bliver også diskuteret. Det ligger ude forbi Sankt Clemens i Bellinge. Det er også et fællesskab, der rummer både psykisk syge og misbrugere.

Hjem og hjemlighed. Hun har læst nogle generelle artikler. Danskere har stort fokus på hjemlighed og hygge. Gør det nogen forskel på det man gerne vil have når man i en periode ikke har haft noget? Det kan også være at der er helt andre steder, man har et tilhørsforhold?

Fællesskab: hvad er det og hvordan har man det med det. Og er det fordi man gerne vil have det, fordi man ikke kan undvære selskabet. En Portugiser har fortalt hende, at de aldrig bygger fællesboliger, fordi fællesskabet for gruppen kun handler om druk og misbrug.

Indflydelse og inddragelse: bygherrerne vil meget gerne inddrage, men de ved ikke hvordan de vil gøre det. De kommer med undskyldninger om at det er dyrt, svært osv. SAND bør lave et udkast til hvordan det kan gøres og hvad vores rolle kan være.

Drømmeboligen: hvad er det egentligt? Hvad er idealet? Kan det rammes?

Kommentarer fra SAND: Rani synes at hjem er der man føler sig hjemme. F.eks. kan man sige at landevejen er stedet man kan være fri. Det opponerer Richardt imod: Man er ansvarsløs. Mange har flygtet hele sit liv, siger Richardt. Fællesskabet man har, er båret af druk. Men man har friheden til at forlade det.

På Saxenhøj har man bygget en del skæve boliger. Nogle af deres bebyggelser brændte og under ombygningen lejede man nogle barakker til beboerne. De er senere købt og lavet om til skæve boliger.

Bent og Richardt ser skæve boliger lidt mere bredt og vil gerne have nogle med et specielt sind eller folk, der gerne vil være i fred. Der er også medbyg tanker. Der er masser af personer, der kommer i konflikt med andre. Derfor skal der være regler, men de skal være simple.

Bent mener også det handler om at føles sig hjemme i sig selv. Det er svært at føle sig hjemme, hvis andre skal bestemme over hvad man skal gøre, hvor man skal bo og hvordan man skal opføre sig.

Rani bruger naturen. Han bruger venner og familie. Han tager tit til Kbh og Vestegnen. Der kender han geografien godt og har nogle relationer, men han er stadig fremmed og skubbet ud af stederne. For ham er det de sociale netværk, der er afgørende. Han mener at mange opfatter SAND som noget der lugter lidt af 'hjem'. Han mener der går nomadekultur i det. Det er den her gruppe mennesker, man hænger ud med, der er afgørende. Det er fællesskabet, der er hjem.

Bent tænker at 'hjem' er der hvor man kan lukke sin dør, og hvor man selv kan bestemme reglerne. Han kan godt følge Ranis tankegang, men det er stadig når han kommer tilbage til sin bolig, at han føler sig hjemme. Men fællesskabet er stadig tilgængeligt. Han skal bare opsøge det.

Rani snakker meget om dårligt byggeri – Brøndby Strand bl.a. – og om at han har døjet med mange lydgener. Han synes dårligt byggeri, gør noget negativt ved mennesker. Vi skal sørge for at der bygges billigt, men uden at det har omkostninger eller negative konsekvenser for beboerne. Måske skal man vende den om. De der har færrest penge har faktisk brug for at få de boliger, der koster flest penge. Det er dem, der har brug for at der bliver tænkt flest hensyn ind i det byggeri de skal bo i.....? Man kan også spørge de hjemvendte soldater om deres behov, ønsker osv. Det kan være at man kan få gang i noget byggeri af den vej. Det mener Bent der er i gang og han mener vi skal holde os vores målgruppe for øje. Richardt siger at de har gang i noget for veteraner i Høvelte. Han tilføjer, at der skal skydes bredt. Der kan altid være individuelle behov. De er forskellige for hver og en af os, men vi er nogen, der kan finde hinanden og gå videre med nogle projekter.

Der skal laves en bred vifte af muligheder. Der skal være plads til variation, for vores målgrupper er meget varierede om end den har mange fællestræk. Laura synes hendes opgave er at tydeliggøre de behov der er i målgruppen.

Vi ser kommunerne som en barriere. De vil nødigt huse hjemløse permanent, men ser dem hellere eksporteret til nabokommunen.

Richardt ser gerne et lille landsted, hvor de sanitære forhold er i orden. Der kan bygges enheder op omkring det. Der skal ikke være hård narko eller vold. I følge Bent, kan narkomaner og alkoholikere ikke kan sammen. Men alkoholikere kan godt sammen og har en stor grad af selvjustits. Det ser vi mange steder.

Rani siger, at der følger pligter med at have fællesrum; rengøring, indkøb osv. Det fører til konflikter med dem der f.eks. sviner på lokummet og dem der skal gøre dem rent. Der kan være mange former for konflikter i den brede målgruppe, som skal tænkes ind i bebyggelsen. Hvilke arbejdsopgaver kan de klare og hvilke opgaver kan de ikke klare.

For Rani er drømmeboligen en som giver mulighed for netværk og aktiviteter. Arbejdet eller noget andet at stå op til, nogle mennesker at forholde sig til. Drømmeboligen kan ikke bygges på månen.

Laura siger, at man måske kan tænke det sociale ind i boligen. Fællesrum osv kan en del, men selvfølgelig ikke alt.

Richardt siger, at deres (Bent, Isabella, Richardt) projekt er baseret på et landprojekt for dem der gerne vil bo på landet. Det drejer sig om at finde nogen med de samme behov og så klø på for at realisere det. Det må ikke blive for dyrt, og der skal være en pædagogisk linje i det. Det det handler om for deres projekt er at det er et fristed, hvor man kan realisere sine drømme. Det skal være et mulighedernes sted.

Vi understreger behovet for at få pædagogisk tænkning ind over og til at være en fællesnævner for beboerne. Det skal være helt klart hvad præmisserne for at bo der er. Det skal også afklares hvilken organisation der skal være. Vi snakker om at Steen Møller (manden med halmhusene) er en af dem man kan spørge til råds, så man kommer udenom snævre måder kommunerne tænker bebyggelse på.

Ask snakker om forskellige projektbeskrivelser. Fra den anarkistiske model som Richardt og Bent snakker om til en Socialministeriel metodeafprøvnings projekt model, og en fondsmodel og en kommunal model. Vi skal nok kunne finde medvind for en af beskrivelserne. Det er vigtigt at definere de roller medbyggere og selvbyggere har. F.eks. skal det afklares om de der bygger også er dem, der kan få en bolig, når det engang står færdigt. Vi diskuterer om idealismen kan bevares hele vejen igennem og for evigt eller om det udvikler sig til at være et bedsteborgerligt sted.

Stedet og dets opbygning skal fremme ansvarsfølelsen hos brugerne.

Laura foreslår at vi holder et seminar, hvor vi inviterer nogle væsentlige inspirationskilder og aktører på området.

Hun fortæller at der er mange der har forsøgt at udvikle billige metoder at bygge på. Man kan sandsynligvis bruge elementer af deres tanker til noget.

Richardt, Bent og Isabella arbejder videre med deres projekt. Ask kan finpudse det i forhold til at realisere det.

Vi diskuterer hvor meget det koster at have folk på forsorghjem, mod det det koster at få dem i andre former for boliger. Der er lavet nogle cost benefit analyser af hvad metoderne i hjemløsestrategien koster i forhold til en boformsindsats. Ask sender evalueringen af strategien med mødereferatet ud. Han mener cost benefit analyserne er med der. Laura sender en anden rapport, hvor det er analyserne er nævnt.

Bent fortæller om Sølyst beboeres henvendelse til borgmesteren om hvorfor kommunen ikke ville give et tilbagebetalingspligtigt indskudslån når det var meget dyrere at have folk på forsorghjem. Det bevirkede at der blev åbnet op for at få indskudslån.

3. Arbejde videre med vores prioriterede opgaver. Her klippet fra referatet:
  - Indsamle viden om skæve huse

Vi har været inde over de skæve huse i punkt 2.

- Se skæve boliger

Laura skal i forbindelse med sin afhandling besøge nogle skæve huse bebyggelser. Der er nogen hun gerne vil se. Hun vil gerne se nogen af de helt nye og nogle af de helt gamle. Vi aftaler at hun planlægger de besøg hun finder relevante og derefter inviterer hun 1 eller 2 fra gruppen med.

- Beskriv den perfekte boform, spørg i baglandet hvad de mener. Der er også spørgsmålet om opholdsplan og handleplan i den forbindelse.
- Den gode udslusning/den gode indskrivning
- Bostøtte/efterværn. Beskriv den. På Karlsvognen har man fået skåret støttetimerne til efterværn ned fra 32 til 16 om ugen for alle tidligere beboere. Vi skal diskutere om bostøtte og efterværn ligger bedst på boformen eller i kommunen.
- Alternative plejehjem, beskrivelse og studietur
- Helt andre måder at bo på

4. Næste møde

d. 25.6.14 kl. 10.30 – 15 på Paraplyen eller vi besøger nogle skæve huse eller et alternativt plejehjem. Ask finder et sted, men er selvfølgelig modtagelig for forslag.

5. Opdatering af oplysninger på hjemmesiden

Ask skriver en kort opdatering til hjemmesiden. Det bliver noget af det fra dagsorden vi lister op.

Rani, Richardt, Isabella og Bent vil gerne være med i gruppen. Deres navne, telefonnumre og e mails kommer på hjemmesiden.

Bent Poulsen	Østbirk	28242154	maxtoes@live.dk
Isabella Mittelstein	Odense V	60761974	isabellamit2@gmail.com
Rani Henriksen	Roskilde	52750967	ranhir@jubii.dk
Richardt Aamand	Roskilde	81267179	richardt.aamand@gmail.com

6. Evt.